

רע"פ 5441/23 - כיאל מוניר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5441/23

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

ה המבקש:

כיאל מוניר

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בחיפה ב-עפ"ג 46767-03-23 ו-עפ"ג 60938-03-23 מיום 22.6.2023 שניתן על ידי סג"נ א' אליקים והשופטים ת' נאות-פרי ו-ג' קרזבום; בקשה לעיכוב ביצוע; בקשה לミニי סנגור

ה המבקש:

בעצמו

החלטה

1. לפניו בבקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בחיפה (סג"נ א' אליקים והשופטים ת' נאות-פרי ו-ג' קרזבום) ב-עפ"ג 46767-03-23 ו-עפ"ג 60938-03-23 מיום 22.6.2023, שבמסגרתו התקבל ערעור המשיבה ונדחה ערעור המבקש על גזר דין של בית משפט השלום בעכו (השופטת ג' טנוס) ב-ת"פ 921-12-15 מיום 9.2.2023.

2. בתמצית יתואר, כי על פי עובדות כתוב האישום המתוקן בשנית, הכלל תשעה איסומים, בין השנים 2010-2015 המבקש הציג את עצמו במרמה בריבו מקרים כעורך דין והציג שירותים משפטיים שונים, ביודעו כי אין יכולתו או בכוננותו לבצע. בתוך כך, המבקש הציע לקורבונו יציג משפטי בבית משפט ובלשכת הוצאה לפועל, וקיים פגישות למטרת יציג משפטי משרד ששכר ועקב פניות שנעשו אליו. בעקבות מצגי השווא המבקש קיבל לידי סכום כולל של למעלה מ-170 אלף ש"ח.

בgen האמור, הואשם המבוקש בריבוי עבירות של קבלת דבר בנסיבות חמימות, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ובהתחזות, לפי סעיף 97(א) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.

3. בית משפט השלום הרשייע את המבוקש במינויס ל' בכתב האישום המתוקן בשנית על סמך הودאותו, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש. בגזר הדין, בית משפט השלום עמד על פגיעה המבוקש בערכיהם המוגנים, בהם זכות הקניין, אפשרות הפרט להתקשר עם נותני שירות מקטועים ללא מצגי שווה ואמון הציבור בעורci דין. נקבע כי מידת הפגיעה בערכיהם היא "גבואה", בשים לב לכך שהմבוקש הציג את עצמו כעורci דין תוך ניצול מצוקהם של קורבנותיו וכשהוא נוטע בהם תקוות שווה מבלי לעשות לאחר מכן דבר, וזאת בשל בצע כסף. כמו כן, הודגש שההמשעים בוצעו בשיטתיות, בעורמה ובהתחccccם. משכך, ובהתחשב בנסיבות העונשה הנוגאת, נקבע כימתחם העונש ההולם בגין מעשיו הוא בין שנה לשנתיים מאסר בפועל, לצד עונשה נלויה.

4. בגדיר המתחם, נשקלו הودאות המבוקש אשר חסכה את עדות חלק מעדי הפגיעה וזמן שיפוטי, הייתו נעדר עבר פלילי, מצבו הבריאותי והכלכלי, חלוף הזמן מביצוע העבירות, העובדה שלא ביצע עבירות נוספת ממועד הגשת כתב האישום והשתתפותו בהליך טיפול. לאור האמור, הוחלט לחזור לקולה ממתחם העונש ההולם ולגוזר על המבוקש עונש של 9 חודשים מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות; 7 חודשים מאסר על תנאי, לפחות עבור את העבירות שבנה הורשע, למשך 3 שנים; וקנס בסך 10,000 ש"ח. כמו כן, נקבע כי המבוקש יפיצה את המתלוננים בסכום כולל של 193,000 ש"ח.

5. המבוקש והמשיבה הגיעו ערעורים מזה ומזה על גזר הדין – ערעור המשיבה התקבל ואילו וערעור המבוקש נדחה. בית המשפט המחויז הדגיש בפסק הדין את חומרת מעשי המבוקש, אשר נמשכו תקופה ארוכה ונעשה בשיטתיות ובהתחccccם. נקבע כי לא הייתה הצדקה בנסיבות העוני לסתות לקולה ממתחם העונש ההולם, וזאת לנוכח העובדה שהמבוקש לא השיב למתחلونים את כספיים, חרב קביעת בית משפט השלום כי אלה ישולם להם בתוך שנה; ומאחר שהמבוקש נמצא רק בתחילת ההליך הטיפול. כמו כן, נקבע כי ההליכים בעניינו של המבוקש התערכו בעיקר בשל התנהלותו וכן אין לזקוף לזכותו את חלוף הזמן מביצוע העבירות; וכי אף אם חל שיוהי בהגשת כתב האישום אין בכך להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם. לאור זאת, נקבע כי יש למקם את עונשו של המבוקש בתחום העונשה. בשים לב לכלל לפיו עררכת ערעור אינה ממצאה את הדין, בית המשפט המחויז גזר על המבוקש עונש של 12 חודשים מאסר בפועל מאחריו סוג ובריח, חלף מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.

6. מכאן הבקשה שלפניי, המופנית כלפי חומרת העונש, שלצדיה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל ובקשה למינוי סגנו. המבוקש, שאינו מיוצג במסגרת בקשה זו, טוען כי היה על בית המשפט המחויז להתחשב בנסיבות האישיות, ההליך הטיפול שהוא עובר, החרטה שהביע על מעשי, חלוף הזמן מביצוע העבירות, וההשלכות הקשות שהיולים עליו ועל משפחתו. מלבד זאת, המבוקש טוען כי במהלך דין שהתקיים עובר לגזירת דין בית המשפט קמא התבטא באופן המלמד כי גיבש את עמדתו עודטרם סיום הדיון.

7. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלishi" ניתנת רק במקרים חריגים המעוררים סוגיה משפטית אקדמית ואומר כי לא מצאתי לנכון להיעתר לבקשת למינוי סגנו, וזאת בין היתר לנוכח העובדה שהמבוקש היה מיוצג בההליכים כאמור ועיקר טענותיו המועלות כתניניהם והוכרעו על ידי הערכאות קמא.

דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלishi" ניתנת רק במקרים חריגים המעוררים סוגיה משפטית
עמוד 2

עקרונית החורגת מעוניינו הפניו של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש לא-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 5002/23 גזאיו נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.7.2023)). כמו כן, בקשה רשות ערעור על חומרת העונש תתקבל רק במקרים נדירים שבהם יש סטייה מהותית ממדיניות העונישה הנוגעת (רע"פ 5155/23 ריף נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (12.7.2023)). הבקשת שלפנוי אינה מעלה סוגיות משפטיות עקרונית או חשש לעיוות דין.

8. לערית קבלת דבר במרמה באמצעות התחזות לעורך דין חומרה יתרה. הפונים לקבלת יציג משפטי מפקדים בידי עורך הדין את ענייניהם האישים ומסמיכים אותו להיות להם כפה לפני החוק. עליהם לתת שם כך אמן בהכרתו ולסמן על טוהר כוונותיו. המתחזה לעורך דין – פוגע קשות באמון זה. קורבנותו עלולים להיגע בקידום האינטראטים המשפטיים שלהם, שלא טופלו במועד, ותחותה המרמה עלולה להרטיעם מפניהם ליציג משפטי בעתיד. אובדן האמון אף עלול לגרום ביכולתם של עורכי דין למלא את תפקידם כראוי. חומרת העבירות מחייבת לפחות אמנה מדינית עונישה נוקשה אשר יהיה בה להרטיע את מי שմבקש לעשות "רוח כלכלי קל" על חשבון הזרים לעזרה.

9. המבקש פועל באופן שיטתי להונאת קורבנותו. הוא הציג עצמו כעורך דין למרות שלא עבר הסמכה לכך, והציג שירותים משפטיים חרף ידיעתו כי אין יכולתו לספקם. לעיתים יזמ בעצמו את הפניות למי שהיו אותן עת במצבה; במקרים אחרים נעה לבקשת שהופנו אליו וקיבל לקוחות תוך יצירת מצב שווה. בדרך זו קיבל לידי שירות/API שקלים במרמה, ואילו "לקוחותיו" נותרו ללא כל מענה. מדובר בזלזול חמוץ בזולת, במקצוע עריכת הדין ובשלתון החוק, והכל לטובת רוח כספי.

10. בנגד לנטען, בית המשפט המחויז שקל בגזרת עונשו של המבקש את נסיבותיו האישיות וכן שיקולים שיקומיים, ואף קבע בגיןם את עונשו של המבקש בתחום מתחם העונישה. בהקשר זה מקובלת עלי' הקביעה כי לא קיימים שיקולי שיקום ממשמעותם המצדיקים הקללה נוספת בסטייה לקולא מהמתחם. זאת ועוד, חומרת מעשיו של המבקש, כמו גם הישנותם, מחייבת עונישה ממשית של מאסר בפועל לאחרי סורג וברית. אף מטעם זה אין לחזור ממתחם העונישה. גם בטענת המבקש כי ניתן למוד מאמרה צזו או אחרת של בית המשפט קמא, ככל שנאמרה, על כך שהתקבלה בעניינו החלטה "מראש", לא מצאתי ממש.

11. סיכומו של דבר, בדי החמיר בית המשפט המחויז בעונשו של המבקש. העונש מבטא כתעכון את חומרת מעשיו ואת הפגיעה שהסביר למתולוגים ולציבור עורכי הדין. אף בשים לב לנסיבות האישיות, לא מצאתי טעם המצדיק התרבות בעונשו, לא כל שכן במסגרת "גלאול שלישי".

12. אשר על כן, הבקשת נדחתת. ממלא מתייתרת הבקשת לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל.

ניתנה היום, א' באב התשפ"ג (19.7.2023).

